



ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016. 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПРЕЗИДЕНТ РІШИВСЯ ЗНИЩИТИ ДЕЯКІ КОМПАНІЇ

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт заявив перед газетними кореспондентами, що він рішився знищити всі так звані приватні „голдінг компанії“, а продукцію таких річей, як електрику, газ і інші, передати в міське, або державне зарядження. В тій цілі уряд навіть призначив великі фонди, які мають за завдання допомогти містам розвинути свої компанії, що продукувалиб названі річі. Засуд смерті на „голдінг компанії“, говорив президент, стоїть даї.

БИЗНЕСМЕНИ СТАВЛЯТЬ СВОЇ ДОМАГАННЯ.

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт прийняв делегацію, що складалася з представників бізнесу, праці і фінансів. Вона поставила президентові свої домагання. Делегація домагалася, щоб уряд виніс своє становище до бізнесу, праці і фінансів та щоб припинив вибухи деяких високо поставлених державних мужів, які деморалізують бізнес і спиноють скорий поворот до посправу.

ЩЕ ОДНА СКАРГА БИЗНЕСУ.

ВАШІНГТОН. — Перед сенатським комітетом безробіття давав свої зізнання президент банку Чейз Нешенел. Він сказав, що колиби високі урядники перестали накидатися на бізнес, колиби між урядом і бізнесом прийшло до приятельських відносин, якби президент Рузвельт не пробував знищити „голдінг компанії“ та вкінці якби зрівноважено буждет, то посправа прийшлаб відразу. По Олдричу зізнавав також президент Пітсбургської вуглевої компанії, Джан Морос, який обвинувачував уряд, кажучи, що „застій розпочався з Вашингтону й у Вашингтоні мусить його припинити“.

ДОМАГАЄТЬСЯ ОБМЕЖЕННЯ КОНТРОЛІ УРЯДУ.

ВАШІНГТОН. — Заступник предсідника „Джеперал Моторс Ко.“, Джеймс Муні, на засіданні Інженерів Ради Сказав, що Американи мусять увільнитися від занадто великої контролі уряду, бо ця контролі замість користи приносить шкоду. Вона вбиває ініціативу, паралізує розсуд, при помочі податків інситує соки з промислу і вкінці ступенно забирає людям свободу. Він закликів приває, щоб вступали до одної з двох великих політичних партій, Демократичної, або Республіканської, і тим шляхом боронили американські свободи.

НОВИЙ КАНЦЛЕР.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. — Подають, що новим канцлером Української Греко-Католицької Дієцезії іменовано о. сов. Філімона Тарнавського, теперішнього пароха в Нью Йорку.

ГОСТРИЙ ПРОТЕСТ ПРОТИ ВИСТУПУ МЕЙ ВЕСТ.

НЬО ЙОРК. — Федеральна комісія комунікації вислала до Нешенел Бродкестінг Ко. в Нью Йорку лист, у якому ще раз гостро нагадувала заряд Н. Б. Ко. за те, що він допустив до надавання діяльогу „Адам і Ева“, що його відіграла відома фільмова артистка Мей Вест. Цей діяльог був „вульгарний, непристойний і проти всяких принятих звичаїв“, говорить в листі. Хоч за той виступ Н. Б. Ко. перепросила вже слухачів, то це перепрошення не вистарчає, говорить тамже.

АРЕШТУВАЛИ ЖІНКУ ЗА ГРУ В КАРТИ.

НЬО ЙОРК. — Поліція арештувала одну жінку з ділянці Флетбуш за те, що в її домі відбувалися газардові гри в карти. В моменті арешту в її домі було 10 жінок, що грали в „покера“. На поліції суддя картів жінку й сказав, що та жінка, котра витрачає час і гроші в той час, коли чоловік тяжко працює на хліб, заслугоє на нагану і кару. Одначе чоловік жінки прийшов на поліцію і викупив її за злочення \$500; притім сказав, що не бачить у тім нічого злого та воліє, щоб жінка забавлялася картами, ніж має псувати очі в кіні. Поліцай, що перепродавав арешт, заявив, що звичай грати картяні газардові гри є дуже поширений і деякі жінки зробили собі з того „рекет“.

ХОЧУТЬ ВІДЛІНЮВАТИ НЕЗДІБНИХ ШКОЛЯРІВ ВІД ЗДІБНИХ.

НЬО ЙОРК. — Помічник завідуючого ньюйорськими школами, Фрідерик Ернест, заявив, що школи рішили на один рік зробити експеримент і відлїти нездібних учеників від здібних, щоб у той спосіб першим дати змогу поліпшити приймати науку і в той спосіб розвивати своє знання.

СВІТ В ОБРАЗКАХ



НОВІ БОЇ В ЦИРКУ.

На-образку арена для боротьби з биками. Нині на ній бійки з биками нема, а зате завзяті бої протиная собі еспанські партії. Тут „любястичний“ воєк іде до атаки через арену на повстанців, що їх видно в брамі. Кривавість розправи громадянської війни лучать з кривавістю сцен бійок з биками.

ЮДИТА СУХЕСТОВ ВИХРЕСТИЛАСЯ.

У православній церкві у Варшаві відбулося хрещення Юдити Сухестов, що має стати жінкою кн. Радзівіла. При хрещенні вона дістала ім'я Ядвіга. Хрестив о. Вуєв, а що зробив це без дозволу своєї влади, його сусендували.

І У ВАРШАВІ НЕ ВІЛЬНО.

Більше як рік старалася варшавська білоруська колонія заснувати „Білоруське Культурне Т-во“. Перші спроби легалізувати таке товариство стрінулися з відмовою державних органів. Відкази до вищих інстанцій були теж безуспішні. Остаточно закінчило цю справу міністерство внутрішніх справ, яке теж поставило до неї негативне, мовляв, „протекторатом товариство не відповідає суспільним користям“.

ВІДНАЙШЛИ МЕТЕОР З 1540 Р.

Ще мабуть у 1540 р. впав в Аргентині у провінції Сантьяго метеор, який назвали Мьяор дель Фієро. З тим метеором зв'язано тамтешнє населення ріжні легенди. Не зважаючи на всі заходи, метеору не могли таки знайти. Щойно недавно зголосився один із мешканців провінції і заявив, що знайшов метеор, якого довгі часи шукали. Метеор лежав у землі в глибині півтора метра, важив 20 тон і склався з заліза і хрому. Відломки, що залізи довкола метеору, важать 5 тон.

На підставі рішення уряду з 1873 р. знахідникові метеору належить містогорода в сумі 2,000 пезет. Таку суму теж селянинові, який знайшов метеор, виплатили. Крім того уряд додав іще йому великий шмат землі, якоб знахідник витівився більше, як гришми.

БІЛЬШЕ ЯК ПОЛОВИНА НАСЕЛЕННЯ САСКАЧЕВАНУ ОПІНІТЬСЯ НА ДОПОМОЗІ.

Т. С. Дейвис, генеральний прокуратор Саскачевану, заявив перед королівською комісією Ровела в Ріджайні, що введові більше як половина населення Саскачевану опиниться на допомозі. Тепер на допомозі є коло 400 тисяч осіб. Усього населення в Саскачевані є 928,000.

„Фармер працює, але нічого з того не має, отже треба йому допомогти“ — говорив Дейвис. На те відповів суддя Ровел: „Якщо фармерів відносини поправляться, то й фармерам буде легше. А як відносини не поправляться, то фармери мусять забратися звідтіля“.

З БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПЕКЛА.

Через Бидгош переїздила група німецьких громадян, видана їм совет. Росій під замком протиревольюційної діяльності та шпигунства. Подорожні оповідали, як большевики знущалися над ними та катували у в'язницях. Багато чужинців большевики не хотіли взагалі випустити з в'язниць.

ТОЧНИЙ ГОДИННИК.

Фізики твердять, що на цілому світі нема ні одного годинника, що показував би докладно точний час. Навіть якби ми впакували годинник до скляної скрині, випомпували з неї повітря, зберегли його від впливів температур, та й тоді він не був би точний. Бо всюдї заатакує нещасливий годинник притягальна сила місяця і тому викличе в ньому або прискорення або припівнення. А це дає за 24 години дрібницю, бо ледви 0.0013 секунди. Одначе „пізні Івани“ не можуть показуватися на що обставину і нею оправдувати своє спізнєння.

ВИСОКА ТАРИФА КОШТУЄ ФАРМЕРІВ 29 МІЛ. ДОЛЯРІВ.

Перед королівською комісією у Вінніпегу зізнав д-р Грент, економіст у манітобським університеті, що фармери в степових провінціях Канади поносять додатково \$29,000,000 тягарів річно внаслідок високої торговельної тарифи. Ці тарифи відносяться лиш до горарів, спродовжуваних зо Злучених Держав. Коли взяти під увагу, що в трьох степових провінціях є коло 290,000 фарм, то пересічно обтяження одної фарми вносить річно \$100.

Ліберальна партія критикувала консервативний уряд за високі тарифи, але як прийшла до влади, то нічого досі не зробила, щоб знизити тарифу.

РАДИТЬ ТРИМАТИ МОЛОДИХ ОКРЕМО ВІД СТАРИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

Настоятель провінційної в'язниці в Лейбориджі, Алберта, переконався з досвіду, що старші в'язні злочинці мають вплив на молодших хлопців, якщо вони сидять разом в одній тюрмі. Тому радить він зміняти теперішню систему і тримати молодих арештантів окремо.

ВІК ПАПЕРУ.

Звичайно кажуть, що батьківщиною паперу є Китай. А його знали вже араби, й то швидше від християнських народів. В бібліотеці Ескуріяля знайдено арабський рукопис, писаний на бавовняному папері, що походить з 1009 р. Найстаршим християнським документом, списаним на папері, є лист митрополита Жоанніа, писаний до св. Людовика в 1269 р. Араби мали в Ксатебі папірню, першу в Європі. З той фабрики походить папір, на якому списано умову між арагонським королем Альфонсом II і королем Кастилії Альфонсом IV.

УКРАЇНЦІ-СТАРШИНИ ТОРГОВЕЛЬНОЇ МАРИНАРКИ

ЛОНДОН. — Українське Бюро в Лондоні подає, що 29 грудня м. р. були в ньому два українці, Іван Штогрин і Степан Павлюк, яких призначено до англійської торговельної мариначки як старшин радіо-телеграфістів. Обидва старшини, роджені й виховані в Канаді, прекрасно володіють українською мовою, визнаються в українських справах і є добрим українськими патріотами. Походять з місцевості Смокі Лейк в Алберті. Вони поінформували Бюро, що англійські військові власті радо приймають фахівців з доміній до мариначки і летунського корпусу. Та, на жаль, з цієї нагоди покищо користає ще дуже малий відсоток українців. Обидва старшини вийшли в першу морську подорож на саме українське Різдва.

ЗА ЩО РОЗСТРІЛИЛИ КОШОБІНСЬКОГО.

ЛОНДОН. — До Лондону подали телеграфічно з Москви, що в тюрмі на Лубянці розстріляли бувшого голову ОГПУ України, Юрка Кошобінського. Телеграма подала, що його засудили на смерть за те, що був одним з провідників заговору відірвання України від Советів і створення з неї незалежної української держави.

ВИРЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЦЯ.

ВАРШАВА. — Комісія нагород 5-го Салюну Графіків у варшавському „Захенті“ віржила почесною грамотою графіку українського молодого мистця Олександра Рака.

КНЯЗІВНА ТАРКАНОВА НА ЕКРАНІ.

РИМ. — В Римі виготовляють фільму з життя князівни-українки Тарканової, доньки московської царини Лизавети й українського гетьмана Розумовського. Вона жила на вигнанні в Італії. Цариня Катерина II, щоби позбутися цієї претендентки до престоло, спровадила її хитрощами до Росії й кинула її в Петропавловську тюрму, де вона й померла від царської отруї.

ВЖЕ Й КОСІОР МІЖ „БУРЖУАЗНИМИ НАЦІОНАЛІСТАМИ“.

МОСКВА. — Советська „Правда“ в числі з 29 грудня м. р. назвала секретаря комуністичної партії України, Косіора, „зрадником батьківщини“ і „покровителем „буржуазних націоналістів“. Проти Косіора розпочато з Москви кампанію ще в жовтні 1937 р. Обвинувачувала його тоді „Правда“ в тому, що допущено в Україні до складання „руско-українського“ словаря „звороти, а заступали їх німецькими, польськими або мадярськими словами, які українське населення слабо розуміє. Потім чекіст Леппельський розкрив, що всю цю роботу веде „шпигунська бандя“, що засіла в інституті мовознавства України. Про все те, пише „Правда“, Косіор знав, але хоч завідував центральним комітетом комуністичної партії України, далі держав у тім комітеті як завідуючих науковими справами українських „буржуазних націоналістів“, які таки видали згаданий словар. Ось ті українські націоналісти, пише далі московська „Правда“, тепер цілком розпаношилися у Києві й то завдяки проводові самої комуністичної партії, якої Косіор був секретарем.

„УКРАЇНСЬКА РОДИНА“.

ПРАГА. — Це назва журнальчика, що почав виходити в Празі з метою „пробуджувати в українських родинях горючу любов до свого народу, до його давньої, славної історії й традиції“. Таке заповіджено в першій статті першого числа.

ЗІБРАЛИСЯ САМІ ЧЕКІСТИ.

МОСКВА. — З проголошених імен делегатів, вибраних до обидвох палат советського „парламенту“, видно як на долоні, що переважна більшість тих делегатів це — чекісти. Тому не диво, що „парламент“ стверджує, що вибори відбулися „без усяких надужит і помилок“.

ОБСТАНУТЯ ЗА ПОЛЯКАМИ ЗА ГРАНИЦЯМИ ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — В польській соймі говорено багато про „польські меншини“ в Литві, Німеччині й Чехословаччині. Вилито багато сліз над їх „тяжким положенням“, зокрема над тим, що над „поляками“ знущається „нібито ліберальна Чехословаччина“. Стверджено, що в Литві „страшенно“ тесуть поляків. А потім іще обговорено й нечуване положення поляків під Советами. Ціла дебата скінчилася на тім, що зложено заяви, що цілий польський народ і польська держава не допустять до того, щоб діяла кривда полякам, що опинилися в чужих державах.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Printed on Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016.
4-0237.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЦИРКОВИЙ ДЕНЬ У МОСКВІ

У великій палаті Кремля, що отікає кров'ю катованих царями людей, у Москві, відкрито „червоний парламент“, що вийшов з останніх „виборів“ на основі „нової“ конституції.

Які це були вибори, звісно вже в цілому світі. Себто звісно, що не були це властиво ніякі вибори, бо при виборах має бути вибраних між різними партіями або принаймні кандидатами, а при московських виборах виборці могли лише віддати голоси на одних кандидатах, визначених одною, комуністичною, партією, і серед загального терору не могли зазначити своєї волі навіть відмовою голосувати на таких кандидатах. Не були це ніякі вибори, а чиста комедія, в нинішніх часах досить звичайна комедія по диктаторських країнах.

Знаючи це добре, московська диктатура взялася закрити справжню природу цього нібито парламенту при помочі відповідної пропаганди. Відкриття цього парламенту перемінене на парад, що виглядає зовсім на циркову. Газети принесли величезні звідомлення про цей цирк, розпитуючи широко й брехливо про велич парламенту, про його велике значіння, про те, що члени його це найкращі люди краю. Радіові стації розкинували такі брехні по всьому краю. Для добра тих, що большевицького друкованого паперу навіть на очі не можуть знейти. В саму парадну відкриття лжові заботи нібито представниками робітників і селян, а властиво тайними і явними шпигунами, що очевидно приїхали не з радости, а з обов'язку, на приказ згори. Словом, усе було зроблено на приказ згори. На приказ зроблено „нову конституцію“. На приказ її прийнято. На приказ одного краю партія встановила кандидатів. На приказ виборці віддали на них голоси. На приказ „вибрані“ зібралися на парламент. На приказ їх витали делегації.

Однак підчас відкриття большевицька пропаганда не видержала і ціла комедія розкрилася. До того часу все говорилося про демократію. Мовляв, Росія йде на демократичні тори. Мовляв, вибори це перший крок до демократизації країни. Парламент — це демократична встанова. Багато людей проковтували цей гачок, а дехто не лише гачок, але й поплавець і ціле вудлище. Та видно були люди в Росії, які знали правдиву міру цієї комедії, які, чуючи большевицькі труби про демократичні вибори й демократичний парламент, щипали себе, щоб переконатися, чи це справді вони на яві чувають таку очевидну брехню, тому большевицький уряд мусів піти назустріч цим сумнівам, і ось він пускає пропаганду, що лише такі вибори, як у Росії, правдиво демократичні вибори, а такі, як у демократичних країнах, Англії, Франції, Америці, це неправдиві вибори. Та що лише такий парламент, як у Москві, це правдивий демократичний парламент, а британський парламент, і французький парламент, і американський конгрес це все фальшиві підрібки демократії. Вилізло в цей спосіб шило з мішка: звертається пропаганда московської диктатури не проти фашизму, але проти демократії, проти котрої звертається й пропаганда диктаторів Німеччини й Італії. Не видержала большевицька комедія з демократією, але показала свою виразну проти-демократичну фарбу.

Гнат Крашанко.

В СТАРІМ ЗАМКУ

Історична повість.

(4)

— Я надіявся того, бо розумний голова раз палкою в лоб! — сміявся сотник. — Туди поїхати повинні тільки ваші очі і ваші вуха. Ваш язик лиш на те, щоб за язик тягнути інших. Вислідить, яка то сторона, яка земля, який замок, які люди. Також важне знати, чи там це є той Кіндіс, який він, що робить, чи його треба спекатися і яким способом.

— Поїду і привезу вам відповіді на всі ваші питання. Як той Кіндіс там це є, чи можу балакати з ним самим?

— В тім вже ваша голова. Лиш не кажіть йому, що на його місце приїде козацький сотник. Покину мені треба знати лиш те, чи перенести до Зубрини, чи може просити, щоб поїхав да мені яку іншу службу, чи вилучивину.

Солоняк приторочив до кульбаки бесаги в запис на десять днів, через плечі перебісав рушницю, за пояс всунув пару пістолів, сів на коня і поїхав. Іхав поволи, бо справа не була нагла. Запас не дуже вичерпувався, бо хоч ці сторони були малолюдні, то всеж таки попадав на не-

личкі людські оселі, де його погостили бодай рибкою, або якою дичиною. Вже третьої днини довідався, що замок в Зубрині ще стоїть і що зубринський пан ще живе. Ніхто не знав, що то колишній підстароста. Всі гадали, що то сам пан маєтку і звали його Зубринським. Як би люди не казали, що той пан прийшов до Зубрини ще за польських часів, то Солоняк був би гадав, що той Зубринський той же якийсь наслідник підстарости Кіндіса, бо цього імені люди не знали.

Пятої днини Солоняк вїхав між горби, порослі як не дубиною, то густими кущами. Деякий горб стояв з одного боку стрімкий і голий, неначе би обірвався. Голий бік був звичайною білою скалою. Поля в цій стороні Солоняк бачив дуже мало, хоч земля була плідна. Над причиною, Солоняк не ломив собі голови. Знав, що в сусідстві татар і на шляхах, котрими орда звичайно йде в глибину українських земель, народ не дуже рветься до управи рілі. Годівля худоби вже не була така ризикозна. Як були скритки в лі-

О. С.

ОСАМІТНЕННЯ РОСІЇ

Події, що з нечуваною швидкістю розвиваються на Далекому Сході, повинні цікавити нас головню з одної точки погляду: чи і яким способом відбудуться вони на світово-політичній становищі СРСР. Чи внаслідок дальших комплікацій те становище СРСР скріпне, чи ослабне? Бо від того залежить і друге питання: чи і як скоро завалиться Сталінська імперія і наш нарід здохне знову, як у 1917 р., можливість почати активнішу боротьбу за своє незалежне існування.

Отже з тої точки погляду події мабуть складаються щасливо для нас. Ще перед останніми масовими евакуаціями в СРСР Росії, Франції була її найвірнішим союзником. Ні перестороги національної преси, ні протести національно думуючої Франції не мали впливу на соціалістичний уряд 3-тньої республіки: він готов був іти рука в руку аж до останньої конвенції з кривавим диктатором у Кремлі.

Але масові розстріли советської генерації з Тухачевським на чолі (який недавно перед тим був у Парижі і в союзно-Франції відкривав свої воєнно-оборонні таємниці), а потім Карахана й інших, доконали одним махом такий переворот у французькій громадській думці, якого не могла доклати довголітня пресова кампанія в часописах національної Франції. Уряд Шотана явно відсувається від СРСР, явно шукає опору в інших, хоч і менших, державах, явно перестав вірити в стабілізацію відносин у СРСР, перестав вірити в цивільну і військову справність свого союзника. Советська Росія на цій відстані стає ізольованою, осамітненою. Бодай поміч, яку вона думала знайти у Франції проти агресивної Японії, на ту поміч СРСР вже числити мабуть не може. Правда, агресія Японії в дальшій перспективі загрожувала і французькій Індокіні, але лише в дальшій перспективі. Насамперед Японія загрожувала англо-саксонським потугам.

А як стоїть справа з тими потугами? Надія на активну воєнну допомогу Великої Британії і Злучених Держав Америки була тим товчком, який іще додавав советським дипломатам відваги (бодай у

сах і багнах, то коли в степу стали горіти фігури, або коли на трівогу став бити церковний дзвін, то худобу заганяли в ті скритки. Нежату пшеницю годі було сховати. Татари не забрали її, та спали і витоптували її татарські коні. Солоняк доміркувався, що це недалеко буде якась оселя, або й зубринський замок, бо між горбами попадав на докази, що колись іхав туди віз. На такім спадистім терені між горбами колий, витиснена в землю і полишена, не надале ринивою, до котрої в часі дощу сливає і котрою далі тече дощівка. Таким способом дощі виплокують і сполокують землю, виорюють борозди і поглиблюють їх. Такі борозди поглиблюються в дебри. По сотнях літ дебра виростає в яр, в балку. Попавши на більшій борозді, травую щиком не порослі, бо дощі сполокали землю аж до скали. Солоняк погадав собі, що то дорога як не до замку, то до якоїсь оселі.

Пустився далі цєю дорогою. Її перехрещували поперечні, це глибокі борозди, на місці перехрестя закинені вязанками хворосту. Це для мандрівника було найліпшим доказом, що йде справді дорогою і що не далеко тут живуть люди. Вони або не мали часу ставити мостів, або були до

словесних диспутів з японцями, бо на інші імперія Сталіна нездатна). Чи та надія на активну допомогу англо-саксонських держав Росії в її конфлікті з Японією оправдана?

Може ще рік тому, чи пару місяців, можна було потакнути на це питання. Але тепер? Велика Британія, як це видно з промов Ідена і Чемберлена, вже зробила вибір: вона загрожена рівночасно не лише в Гонг Конгу, але і в Індії, на шляхах до неї, на Середземнім морі. Отже коли треба вибирати, чого боронити до останку, то Англія вже вибрала: Середземне море. Скорше уступиться з Гонг Конгу, ніж з Суезу чи Гібральтару.

Щодо Злучених Держав, то останні події показали, що

вони покищо про віну не думают... І Японія знає це. Добре це, чи зле з точки погляду Англії чи Америки, чи взагалі білої раси і її впливів в Азії, — це інша справа, в яку невходимо. Але факт є фактом: в найближчий будучий нема чого Росії сподіватися, що англо-саксонці прийдуть їй на поміч, коли Японія захочеться, відсепарувавши від Росії Китай, кинути на СРСР. В цій випадку СРСР мабуть буде осамітнений, залишений, так як і Китай, на волю долі.

Ось найважливіший вислід останніх подій політичних — для нас. Що Росія в грозичім їй конфлікті буде осамітнена, з цього можемо тільки тишитися. Але тишитися це замало. Треба здобути на відвагу використати момент, що надходить. Бо гуркіт гармат під Владивостоком напевно голоною луною відгукнувся над Дніпром...

ПОЛЬСЬКА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА

Пісудські у своїх споминах написав, що для Польщі р. 1918 було важніше мати з большевицькою Росією війну ніж мир. Війна віддаляла впливи большевизму від Польщі, натомість мир відчиняв ворота для большевицької пропаганди. Це зрозуміле. Хоч Польща країна дрібного селянства, одначе саме це селянство легко піддається спокусливим словам большевицьких агітаторів. В польських містах маси жидівського робітництва й ремісництва теж очолює прислухання до кличів Сходу. Тому лінія польської закордонної політики, яку визначив Пісудський, все прямує до того, щоб не бути в однім товаристві з Росією. Через те, коли Франція пішла на союз з СРСР, Польща наблизилася до Німеччини. Керманічі польської закордонної політики вважають, що німецький расизм серед поляків успіху не буде мати, але вплив большевизму може дуже поширитися, коли би Польща стала союзницею СРСР.

І після недавньої подорожі французького міністра закордонних справ, Дельбоса, до Варшави лінія польської політики не змінилася. Під вражінням постійних розстрілів генералів і політиків в СРСР французький міністр Дельбос обминув свого найбільшого

союзника — СРСР — і почав обізд своїх приятелів від Варшави. Це зробило добре вражіння серед провідних кругів Польщі. Але Беків, як видно, не пощастило доказати французам, що Франція має покинути спілку з СРСР. Тому відразу після відїзду Дельбоса з Варшави почалися дальші вияви взаємної пошани й приязни між Варшавою й Берліном.

Берлінська політика польського міністра закордонних справ, Бека, за теперішніх внутрішніх відносин у Польщі доштіть тяжка. Відомо, що в Польщі зростає ворожнеча проти „влади полковників“ і зправа і зліва. Падарейські, генерал Галлер і „провідник шлезьких поляків, Корфанти, утворили недавно нову „Партію праці“ для боротьби за відновлення парламентарного устрою в Польщі. Соціалісти і людівці (селянська партія під проводом Вітоса) теж не ховають своєї ненависті супроти теперішнього режиму в Польщі. Вони спільними силами будуть у найбільшій точці теперішнього польського уряду — у його закордонну політику. Відомо, що місто Данціг і польський „коридор“ до моря були довгий час предметом спору між Польщею та Німеччиною. З приходом Гітлера до влади між обома державами настала згода. Але ця згода була більше додержувана Польщею. В Німеччині продовжується пропаганда за те, щоб Данціг і „коридор“ прилучити до „німецької батьківщини“. Ці німецькі апетити збудили опір серед польського суспільства. В грудні 1937 року в Варшаві утворився був комітет з визначних польських політичних і військових діячів, щоб скликати віче під гаслом — „Данціг — найважливіше життєве питання Польщі“.

До організаційного комітету належали, крім визначних генералів і полковників, також Август Залескі, попередник Бека в міністерським уряді, Штрасбургер, бувший польський генеральний комісар у Данцігу й ін. Бек і цілий польський уряд відчув, що це віче буде ударом проти його політики, прихильної до Німеччини. З наказу згори віче заборонено, „з уваги на спокій, безпеку і громадський порядок“. Заборона викликала серед польського громадянства велике невдоволення. А ще більше зросло огічення поляків на уряд, коли стало відомо, що в Німеччині йде широка пропаганда за прилучення Данцігу до Німеччини. Саме перед заборонаю віча в Варшаві орган данцігського сенату, „Форпостен“, подав звістку, що в Німеччині впродовж перших трьох місяців 1938 року відбудеться 150 віч у справі

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

Данціга з Німеччиною. Один із керманічів Данцігу Форстер, перед тим заявив у Німеччині: „Данціг був, є і буде німецький, і сьогодні не треба з тим ховатися, що Данцігом правлять свідомі відповідальності члени націонал-соціалістичної партії, які слухають наказів з Берліна“.

Розуміється, такі німецькі виступи дуже на руку польській опозиції, що хоче повалити „полковницьку владу“.

Саме на відтинку Польща — Данціг — Німеччина для польського уряду грозить найбільшою небезпек. Коли Бек програв Данціг, то це рішуче долю й теперішнього уряду в Польщі.

Т. І.

МОСКОВСЬКА НУЛЯ

Не треба мати ніякого співчуття для усяких Любченків, Постишевих і їм подібних, що покінчили самогубством, бо вони цілими роками „бродили у невинній українській крові й з усіх сил помагали своєму „вождюві“ (себто Сталінові. — Ред.) будувати монгольські піраміди з черепів замордованих українців“. Так пише старокрайовий „Нащ Пропор“, що не має ніякого співчуття для тих душогубів, бо вони туманили „малоросів“, проповідуючи „советський патріотизм“. А якщо всі кадильники „советського патріотизму“ будуть змушені кінчити з своїм життям ось так паршиво, тоді, пише „Нащ Пропор“, і цей „советський патріотизм“ стане для всіх очевидним безглуздом.

А далі заставляється цей часопис, як це можливо, щоб у Советтах міг процвітати „сталінізм“, що то добуває у Сталіні „вічне сонце“, „батька людства“, „творця світу“ і т. п. Як це можливо, що в Советтах могли так розпаношитися безідейність, балванохвальство, моральна гниль і т. п.? А воно можливе, коли хто хоче розуміти, чим була і є московська душа. Про це пише „Нащ Пропор“ так:

„У нас — писав Достоевський — як хто стане безбожником, то певно буде жадати винищення віри в Бога силою... Москва легко стає безбожником, далеко легше, ніж усі інші народи на світі, і москалі нестали звичайними безбожниками, але мусять у безбожництві повірити, ніби в нову віру, не бачучи зовсім, що повірили в ніщо, в нулю“. Оця московська „віра в нулю“ була причиною, що першим ділом московської революції було нищення церков, розстрілювання та знущання над віруючими в Бога, висміювання всіма можливими середниками найсвятіших людських почувань. Усяку мораль, усяку етику стоптані ногами, а на їх місце поставлено марксистську нулю.

„Порожню нулю мали виповнити ріжні крикливі гасла про „соціалізм“, „пятирічку“, „станлінізм“. Однак всі вони, як мільяні баньки, тріскали під титгаром жажливої дійсності. Розпуста, пиянство, крадіж, харбарництво росли з дня на день; „щасливе“ життя захопило ціле царство Сталіна і трає ним аж до основ. Надії на „заможне“ життя, якими за рецептою Сталіна годували його прихвостні московську масу та всіх „інородців“, показалися звичайним балаганом, тобто вірою в московську нулю. Чим більші були невдачі в краю і за кордоном, тим більше почала тріщати червона імперія, тим більше поширювалася „ліва й права опозиція“ проти „геніального вождя“. Сталін виграв правих проти лівих, чи навпаки, аж поки не розбудував ГПУ так, що міг одних і других поставити під стенку.

ПРАВДА ПРО СОЮЗ — ЦЕ ДЛЯ НЬОГО НАЙКРАЩА РЕКОМЕНДАЦІЯ.

ДОБРОТА ГРАМОТ.

Кожний секретар чи організатор, що бажає приналежати члену для Українського Народного Союзу, повинен говорити правду. У. Н. Союзу не потрібно перехвалювати, чи перебільшувати його добрі сторони. Вони самі за себе говорять.

Коли ми переглянемо асекунраційні грамоти У. Н. Союзу, то побачимо, що вони щонайменше вповні дорівнюють полісам найбільших американських асекунраційних компаній, а в деяких випадках таки виразно їх перевищують. Хіба ця прикмета не є найкращою рекомендацією для У. Н. Союзу? Хіба цей аргумент не промовить найкраще до душі всякої здорово думуючої людини?

Правда, крім засадничих вкладок за саме обезпечення член У. Н. Союзу має ще платити на такі фонди: 8 центів на фонд зопомоговий, 2 центи на фонд народний, 5 центів на фонд конвенційний. Щодо плачення 30 центів за „Свободу“, то, як відомо, минула конвенція звільнила від передплати неграмотних членів і тут роджену молоді.

ЗАПОМОГОВИЙ ФОНД.

Алеж бо хіба цих 8 центів на місяць, що йдуть на зопомоговий фонд, це надармо витрачені гроші? А скільки то членів нашого У. Н. Союзу користає з цього зопомогового фонду? Нещастя не спить. Дай, Боже, щоб воно уникало всіх членів У. Н. Союзу. Але який уже світ, що внаслідок певних непередбачених подій людина може знайтися на краю пропасти. Помічи їй треба. А хто їй допоможе, коли не свої по національності і по крові люди? Відслати її до чужих? А чи не буде нам за те сором? Вісім центів на місяць це малі гроші. Скільки-то разів на місяць ми переходимо попри якийсь склеп з цукорками і вступимо винити содової води, чи зїсти морозиво! А скільки то разів ми так без надуми вступимо! І випіємо пиво! А скільки то разів ми випіємо і чарку горілки! Морозиво, содова вода, склянка пива, чи навіть одна чарка горілки — це нічого злого. На те люди і працюють, щоб урядигоди зробити собі якусь приємність. Алеж бо не треба називати змарнованими грошми тих вісім центів на місяць, що ми платимо в зопомоговий фонд. Бо коли навіть нас нещастя й оминє, ми з того фонду самі користати не будемо, то ці гроші не будуть змарновані, тільки підуть на підмогу якогось нашого по національності і крові брата. Це делегати і всі ті свідомі українські громадяни, що творили У. Н. Союз, добре знали і тому вони ухвалили і кількакратно одобрили цей спосіб збирання зопомогового фонду. Вони знали, що роблять.

завжди тримати під батоном“ — писав Достоевський. Сталін, як вроджений чекіст, скріпивши ГПУ, свистав нагем понад голови „опозиції“ і ця почала танцювати так, як він вимагав; почала голосно вихвалити його „геніальність“, лизати його лапи, одним словом — почала виповнювати московську нулю балванохвальством. Винісши Сталіна на вершину „геніальності“, всі вони один за одним, опинилися „під стенкою“ на приказ „скаженого горіля“, який розгромив партію, „старих большевиків“, комсомол, червоних генералів при помочі ГПУ, щоб „перечистити“ самих чекістів і як „батько щасливих народів“ засісти на престолі Романових з нагем у руці. Московську, невинну марксистську нулю замінену живою нулею, Сталін

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ГРУДЕНЬ 1937 РОКУ

ПРИХІД:		Відділ		Відділ		Виплати сирітських частей		Свобода за статут і дружи		МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ		Відділ		Відділ		РОЗХІД:	
Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	431.00	164.	104.42	332.	107.82	368.	108.36	в. 78 Харонішній Михайло	51.04	Насироди за нових членів	1,876.73	204.	64.13	296.	9.00	Виплати з фонду посмерт-	
2.	231.49	168.	37.18	333.	109.66	364.	108.36	в. 95 Романішній Матвій	69.94	Платня головного уряду	825.00	205.	3.45	297.	2.05	Виплати з фонду посмерт-	
3.	108.69	167.	134.93	336.	122.49	365.	122.49	в. 212 Фрей Матрона	217.33	Укр. Пресою і Книжкова	561.03	206.	27.90	298.	-70	Виплати з фонду посмерт-	
4.	81.39	168.	102.68	337.	122.49	366.	122.49	в. 233 Король Григорій	422.00	Спілка за дружи і праці	561.03	207.	2.25	299.	2.25	Виплати з фонду посмерт-	
5.	210.53	169.	48.87	338.	122.49	367.	122.49			Лікарі за нових членів	506.25	208.	2.25	300.	2.25	Виплати з фонду посмерт-	
6.	31.95	170.	168.12	339.	122.49	368.	122.49			Бонди головного уряду	389.75	209.	1.15	301.	5.40	Виплати з фонду посмерт-	
7.	245.54	171.	99.03	340.	122.49	369.	122.49			Справи правні	366.04	210.	1.58	302.	2.92	Виплати з фонду посмерт-	
8.	153.35	172.	88.92	341.	122.49	370.	122.49			Направи, опал і світло на	262.10	211.	10.80	303.	5.0	Виплати з фонду посмерт-	
9.	204.24	173.	27.41	342.	122.49	371.	122.49			реальностях	192.46	212.	1.35	304.	3.38	Виплати з фонду посмерт-	
10.	88.82	174.	189.93	343.	122.49	372.	122.49			Платня помічників сил	189.67	213.	1.35	305.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
11.	140.36	175.	78.44	344.	122.49	373.	122.49			Видатки канцелярії, поч-	185.00	214.	1.35	306.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
12.	116.98	176.	228.18	345.	122.49	374.	122.49			та, телефон і т. п.	151.55	215.	1.35	307.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
13.	14.28	177.	135.39	346.	122.49	375.	122.49			Прибори для відділів і ча-	130.00	216.	1.35	308.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
14.	25.50	178.	131.47	347.	122.49	376.	122.49			Справи правні при інвести-	81.57	217.	1.35	309.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
15.	81.32	179.	12.57	348.	122.49	377.	122.49			ціях	62.45	218.	1.35	310.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
16.	68.18	180.	79.90	349.	122.49	378.	122.49			Акція за нових членів	39.03	219.	1.35	311.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
17.	122.29	181.	54.33	350.	122.49	379.	122.49			Кошти подорожей і репре-	15.00	220.	1.35	312.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
18.	9.42	182.	137.44	351.	122.49	380.	122.49			зентації		221.	1.35	313.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
19.	212.21	183.	131.44	352.	122.49	381.	122.49			Кошти чинення будинку і		222.	1.35	314.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
20.	138.91	184.	37.90	353.	122.49	382.	122.49			вікон		223.	1.35	315.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
21.	60.00	185.	54.33	354.	122.49	383.	122.49			Офісові прибори		224.	1.35	316.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
22.	42.85	186.	18.57	355.	122.49	384.	122.49			Аскурація від нешасних		225.	1.35	317.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
23.	95.39	187.	34.58	356.	122.49	385.	122.49			випадків на реальності		226.	1.35	318.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
24.	77.99	188.	138.04	357.	122.49	386.	122.49			Соціальне забезпечення ро-		227.	1.35	319.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
25.	35.75	189.	100.00	358.	122.49	387.	122.49			бітників		228.	1.35	320.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
26.	60.36	190.	37.57	359.	122.49	388.	122.49			Шафа на склад документів		229.	1.35	321.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
27.	111.57	191.	52.57	360.	122.49	389.	122.49					230.	1.35	322.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
28.	187.50	192.	52.57	361.	122.49	390.	122.49					231.	1.35	323.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
29.	69.48	193.	52.57	362.	122.49	391.	122.49					232.	1.35	324.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
30.	112.12	194.	52.57	363.	122.49	392.	122.49					233.	1.35	325.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
31.	32.27	195.	52.57	364.	122.49	393.	122.49					234.	1.35	326.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
32.	102.35	196.	52.57	365.	122.49	394.	122.49					235.	1.35	327.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
33.	122.80	197.	52.57	366.	122.49	395.	122.49					236.	1.35	328.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
34.	138.97	198.	52.57	367.	122.49	396.	122.49					237.	1.35	329.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
35.	105.09	199.	52.57	368.	122.49	397.	122.49					238.	1.35	330.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
36.	237.67	200.	52.57	369.	122.49	398.	122.49					239.	1.35	331.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
37.	127.99	201.	52.57	370.	122.49	399.	122.49					240.	1.35	332.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
38.	23.38	202.	52.57	371.	122.49	400.	122.49					241.	1.35	333.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
39.	23.38	203.	52.57	372.	122.49							242.	1.35	334.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
40.	23.38	204.	52.57	373.	122.49							243.	1.35	335.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
41.	23.38	205.	52.57	374.	122.49							244.	1.35	336.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
42.	23.38	206.	52.57	375.	122.49							245.	1.35	337.	1.35	Виплати з фонду посмерт-	
43.	23.38	207.	52.57	376.	122.49							246.					

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ ЗА ГРУДЕНЬ 1937 РОКУ

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу, число 348 під назвою Тов. ім. Ольги Басараб, в Ріонгстані, Огайо.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Борис Володимир.
В. 9. Салак Олена.
В. 22. Попадюк Стелла, Молодчик Розалія, Шульковська Генієфа, Шульковський Омелян, Шульковський Володимир.
В. 25. Куряк Петро.
В. 29. Москалюк Теодор, Матичак Теодор, Грозьо Перла, Грозьо Михайло.
В. 33. Семанек Стелла, Гусак Софія, Шпірля Катерина.
В. 34. Матюх Михайло М.
В. 42. Маті Стефан, Маті Юстина.
В. 47. Рачук Анна, Каріт Іван.
В. 48. Кривий Іосиф.
В. 54. Басараб Григорій, Басараб Василь, Басараб Григорій, Басараб Григорій Михайло.
В. 57. Лисак Вікторія, Лисак Михайло о.
В. 59. Глона Іван, Галькевич Михайло мол., Фінк Михайло, Пундик Василь.
В. 76. Бакаляр Марія, Вельгус Юрій мол.
В. 77. Ошак Марія, Кметро Мірошлав, Юнєвич Володимир, Гупенталь Евстахій, Янєко Генієфа.
В. 84. Ванат Михайло, Ванат Марія Евліан.
В. 85. Шараварко Іван.
В. 86. Саламаха Давид.
В. 87. Кін Ольга Стефанія.
В. 90. Лупаєв Анна, Лупаєв Василь.
В. 91. Крємін Стефанія, Кочірка Іосиф, Ясєницька Стефанія.
В. 92. Басараб Михайло.
В. 94. Галєн Галєн Катерина, Чуба Броніслава, Бугай Стефан, Галєн Галєн Стефан, Галєн Іван, Кульчицький Юліан Н., Лубун Михайло.
В. 97. Остас Іван.
В. 99. Бонк Тіаї, Валігон Василь.
В. 102. Чупак Юлія, Кіларська Розалія, Хуало Василь, Гузль Василь, Голівська Стефанія, Сіка Шієла, Гечак Іван, Василь Григорій, Бобко Ольга, Бобко Семен, Цепко Марія, Глоєвський Михайло, Сіс Іван, Дашин Ольга, Мамір Катерина, Дашин Катерина, Кіларський Михайло.
В. 105. Крайник Ольга.
В. 112. Турчик Марія.
В. 118. Віслоцька Софія, Віслоцька Ольга.
В. 125. Рубак Розалія, Павлін Анна, Маріанна Іосифа, Семочко Анна.
В. 127. Горгота Іван, Кілін Анна.
В. 136. Кульба Володимир.
В. 140. Савіч Іван.
В. 141. Гавура Емілія, Гавура Омелян.
В. 142. Пілат Петро.
В. 143. Озіновський Михайло, Ковалек Олена С., Когут Міхаліан Крум Іван.
В. 146. Чепак Ольга, Кульчицька Анеля.
В. 147. Винар Стефанія, Сивий Михайло, Мишль Василь, Ракочий Анна.
В. 151. Гузль Ольга.
В. 155. Галєвський Олександр.
В. 164. Дієв Євген, Пінк Франк.
В. 175. Корнієвський Стефан, Грошк Параня, Зольна Марія, Маховська Марія Р.
В. 178. Байко Микола, Струс Микола.
В. 179. Чулик Петро.
В. 183. Прислуцька Елісавета І-ванна, Савіцька Марія Анна, Собаско Анна, Добридан Катерина, Сікух Олена, Прислуцький Богдан М. Горбанський Михайло, Гурський Іосиф, Головатий Володимир, Прокич Вільям, Ладина Іван, Орлик Анеля, Лозувчук Юлія, Наріч Юлія, Прислуцький Іван, Сікух Іван, Лозувчук Микола, Гринюк Іван, Гринюк Михайло, Рудий Григорій.
В. 188. Ткач Анна.
В. 192. Гось Салватор, Шнурєв Меланія, Політій Юлія.
В. 200. Сташків Іван.
В. 204. Машенька Петро.
В. 204. Басарія Дмитро, Мікитен Петро, Мікитен Лев, Новак Михайло, Максимюк Олена, Крошак Остап, Новак Пелія, Корнат Емілія, Варінок Катерина, Мікіта Михайло, Патріло Михайло, Сташницька Павлина, Ладька Юлія, Палич Стефанія.
В. 207. Костюк Михайло.
В. 210. Профета Дмитро С. о., Сетлар Олена, Профета Володимир.
В. 212. Ладина Катерина.
В. 213. Готта Іван, Зіріт Семен.
В. 219. Модровський Андрій, Дулик Михайло, Корз Микола, Стечин Стефан.
В. 222. Габіньська Ольга.
В. 223. Кошак Микола, Шапак Семен.
В. 227. Цап Петро.
В. 230. Вініч Микола, Ован Іван.
В. 232. Бреза Доріс, Кічак Юлія Галдайка Михайло.
В. 234. Федичин Володимир.
В. 238. Шефранська Марія, Шефранська Анна, Злочівська Ольга, Шефранська Софія, Майдані Михайло, Рак Захарій.
В. 239. Солоко Марія.
В. 247. Мариницька Розалія, Білик Катерина, Білик Ольга, Білик Павло, Біян Анна, Мариницький Іван, Мариницький Юрій, Косовський Дмитро, Гурний Василь, Мариницька Катерина.
В. 251. Наконечний Іван, Пилипшин Олена, Турчик Микола.
В. 259. Прокопчук Пилип, Прокопчук Марія, Круляк Андрій, Гула Станіслав.
В. 260. Богус Марія.
В. 264. Уран Михайло, Венгріт Іван, Юла Михайло, Козій Олена, Царі Тереса, Спідла Іван, Ванек Михайло, Богдан Іосиф, Юла Анна, Корба Стефан мол.
В. 268. Першак Михайло, Мороз Франко.
В. 271. Зубрицька Мокріна.
В. 273. Дравушак Михайло.
В. 276. Галєн Лука, Судя Франко мол., Гранович Вільям, Томашевська Марія.
В. 277. Апанович Євгенія, Богучка Анна.
В. 280. Сингелів Володимир, Козьоб Лідя, Бомба Марія, Назар Анастасія, Черняк Стефан, Майчер Анна.
В. 281. Яблонська Іосифа, Марш Григорій, Телешевський Іван.

В. 283. Фіго Михайло, Курій Михайло, Гарбінський Микола.
В. 285. Томко Кришій.
В. 291. Курілів Еліса, Курілів Ялігій, Маглич Іосиф, Осадчук Кесєн, Маглич Анна, Курілів Стефан, Герас Франко, Ярема Іван, Гальчак Франко, Вольний Вільям, Заботна Стелла, Гомік Дмитро, Лазука Михайло, Чіхота Володимир, Шур Іосиф, Запський Володимир, Шур Розалія, Запська Зузіанна, Гомік Анна, Любіньська Катерина, Шур Михайло, Якимєв Марія, Гомік Марія, Сімчак Іосиф, Шур Іван, Телєх Тарас, Гальчак Микола, Любіньська Олена, Сугодольська Анастасія, Коберський Франко, Чіхота Ольга, Шур Франко, Цигон Володимир, Гомік Петро, Вольний Вергенія, Гальчак Анна, Гнатюк Микола, Ярема Ділія, Ярема Франко, Гомік Стелла, Сугодольська Анна, Дігнов Стелла, Бучинська Ольга, Гальчак Михайло, Лєсько Юрій.
В. 292. Маховський Станіслав, Торський Теодор, Кізелєв Євген.
В. 293. Олексюк Олена, Олексюк Стефан.
В. 301. Гнатичин Амелія.
В. 311. Федірко Анна.
В. 312. Гузль Олександр, Савчак Марія, Карольська Лліан, Савчак Софія, Савчак Іван.
В. 317. Присяжний Стефан.
В. 319. Урбак Петро, Странка Микола, Шішак Анна.
В. 322. Калакура Євгенія Е.
В. 324. Фостик Ярослав, Бандуровський Володимир, Григорчук Григорій мол.
В. 325. Вольковський Володимир, Вольковський Іосиф, Михайлюк Ізидор.
В. 330. Андрішин Юлія, Андруховський Іван, Гаргай Іван, Гаргай Анна, Павловський Михайло, Годівський Лев.
В. 333. Лопушанська Марія, Бутрій Катерина.
В. 335. Миленький Михайло.
В. 336. Савчак Володимир, Савчак Іван.
В. 341. Лисий Олександр.
В. 346. Кузьма Марія, Свєрдон Вільям.
В. 348. Гаркавий Стефанія, Онда Юлія, Кітцла Параскевія, Вольжін Телія, Курас Анна, Тхурек Кесєн.
В. 355. Ганківська Анна.
В. 357. Вольний Стефан.
В. 361. Шевчук Данило, Дашко Стефан, Ясєницька Катерина, Ясєницький Іван, Помейчук Дмитро, Шуст Марія, Романішин Михайло, Яцишин Юрій.
В. 362. Кравчак Петро.
В. 370. Бурбала Петро.
В. 381. Кушнір Юлія.
В. 385. Гавриш Петро, Кіт Микола.
В. 400. Малець Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Кропильяк Стефан.
В. 20. Годяк Марія, Годяк Іосиф, Годяк Анна, Годяк Микола.
В. 25. Пелітій Анна.
В. 36. Пелітій Анна.
В. 39. Фішер Анна.
В. 41. Баран Юрій.
В. 43. Гуріч Нагала, Ладін Анна, Ладін Меланія, Бабєй Агафія, Роголевич Теодосія, Гурчак Михайло.
В. 48. Вуксанович Стефан.
В. 62. Горбатий Олена.
В. 66. Гарко Ева, Гарко Михайло.
В. 83. Кулічкін Дмитро.
В. 94. Баворовська Стефанія.
В. 96. Соболь Марія.
В. 102. Маховський Михайло.
В. 106. Медій Анна, Медій Франко, Медій Володимир, Медій Якіс, Медій Марія.
В. 112. Горак Анна.
В. 127. Кришій Федко.
В. 135. Гузль Дмитро, Гузль Софія, Матерія Іосиф, Терельч Марія, Терельч Михайло.
В. 147. Потіха Константин, Потіха Анна.
В. 154. Кевіч Марія.
В. 159. Новак Анастасія, Ткачук Анна, Піндзола Теодор.
В. 161. Петришечин Анна, Петришечин Марія.
В. 204. Редолєвич Катерина, Атаманчук Стефан.
В. 209. Мурдаза Матвія, Мурдаза Розалія, Мурдаза Анна, Мурдаза Іосиф.
В. 219. Троч Микола.
В. 220. Томашевський Іван.
В. 221. Мусій Василь.
В. 229. Мияк Іван.
В. 237. Шпір Катерина.
В. 247. Іванючок Сенько.
В. 263. Липка Роман.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 276. Яворий Володимир.
В. 287. Жуковський Володимир.
В. 298. Бодай Франко, Мак Анна Бодай Ольга.
В. 300. Кошуба Іосиф.
В. 304. Попелюк Андрій.
В. 307. Карнаух Онисим, Карнаух Анна.
В. 324. Метельський Антін, Метельська Марія.
В. 349. Гелєта Каска.
В. 365. Чарний Анна, Чопіка Андрій, Камітська Анна, Камітський Іван, Камітський Михайло, Загібайло Іван.
В. 370. Кузірка Іван.
В. 374. Ладкевич Іван.
В. 388. Чепла Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 75. Мазур Евдокія.
В. 94. Кічак Анна.
В. 127. Бодай Марія, Вайна Пелія, Вайда Роман.
В. 201. Падороф Марія, Падороф Якіс.
В. 204. Процик Марія, Шуран Ольга, Пелєс Петро, Процик Василь.
В. 219. Гураля Марія, Гураля Григорій.
В. 255. Скорючка Ольга Марія.
В. 295. Сташків Володимир.
В. 313. Вуличин Анна.
В. 90. Жолобайлюк Анна.
В. 105. Рутенська Марія.
В. 178. Буйчак Катерина.
В. 204. Абраменко Павлина.
В. 282. Танашинський Михайло, Танашинський Михайло.
В. 294. Лєвків Анна.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛАС:

В. 90. Жолобайлюк Анна.
В. 105. Рутенська Марія.
В. 178. Буйчак Катерина.
В. 204. Абраменко Павлина.
В. 282. Танашинський Михайло, Танашинський Михайло.
В. 294. Лєвків Анна.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від.	Членів
20.	1
28.	1
83.	1
88.	1
108.	1
134.	1
151.	2
276.	1
295.	1
385.	2

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Козак Іван, Козак Анастасія, Козак Володимир, Кухта Іосиф, Раповий Володимир, Терєфенко Юрій, Тірич Нестор, Жура Михайло, Машевський Михайло.
В. 7. Петручю Юрій.
В. 9. Васьук Мартин, Янковський Іосиф, Янковська Анна, Кормаш Микола, Кормаш Текля.
В. 10. Хвалік Фемя, Погода Марія, Хвалік Семен, Погода Іван, Марєс Володимир, Завидний Милько.
В. 11. Діда Софія.
В. 20. Баршівська Анастасія, Баршівський Іван, Баршівська Текля.
В. 24. Мичковський Кароль.
В. 25. Балко Андрій Іван М. Д.
В. 30. Косцельський Олена.
В. 31. Ястрєб Анна, Липчак Катерина, Палік Іван, Пограничній Михайло, Пограничній Марія, Процак Анна, Процак Марія, Процак Кесєн, Скриковська Анна, Скриковський Іван, Бонок Микола, Волота Микола, Волота Анна, Волота Анна, Волота Ольга, Ястрєб Карло, Процак Іван.
В. 37. Сніш Юлія.
В. 39. Олар Іван, Кічак Марія, Кічак Антін.
В. 50. Зазуля Кароліна, Каршин Іосиф, Каршин Анна, Каршин Пелія, Панько Іван, Каршин Володимир.
В. 62. Бєлюх Іван, Бєлюх Іван, Бєлюх Анна, Чіхотська Ева, Чіхотський Іосиф, Курєвич Петронелія, Болк Микола.
В. 65. Шиманський Михайло.
В. 67. Хомяк Петро, Хомяк Іван.
В. 74. Васильюк Григорій.
В. 81. Бабяк Софія.
В. 86. Гавриляк Андрій, Сайкевич Іван.
В. 88. Гомола Михайло.
В. 94. Карпович Стефан.
В. 99. Мочур Михайло.
В. 105. Федичин Стефанія.
В. 108. Ошак Іван.
В. 109. Куріч Катерина.
В. 112. Кєльо Анна.
В. 122. Заславський Кондрат.
В. 127. Качор Лука.
В. 130. Олександрів Анна, Степчук Лєро, Олександрів Микола.
В. 131. Доманчук Іосиф.
В. 139. Кануєвський Олександр, Кануєвський Кесєн, Солотуг Стефан, Солотуг Марія, Кануєвський Бєнідикт.
В. 164. Гавриляк Микола.
В. 193. Маланський Петро, Маланська Катерина, Рачик Марія, Поточний Іосиф.
В. 90. Жолобайлюк Анна.
В. 105. Рутенська Марія.
В. 128. Буйчак Катерина.
В. 204. Абраменко Павлина.
В. 282. Танашинський Михайло, Танашинський Михайло.
В. 294. Лєвків Анна.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від.	Членів
20.	1
28.	1
83.	1
88.	1
108.	1
134.	1
151.	2
276.	1
295.	1
385.	2

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 204. Зазуляська Марія, Шіп-гол Андрій.
В. 205. Лєвандовський Петро.
В. 206. Лаба Андрій, Виспяський Стефан.
В. 207. Пасєнний Марія.
В. 213. Гринда Франко.
В. 218. Гарисон Параскевія.
В. 230. Лєвський Іван, Лєвшин Михайло, Лєвський Петро.
В. 240. Голуб Володимир Т.
В. 242. Любіньська Анна, Пригула Іван.
В. 267. Малик Кларя.
В. 270. Матура Марія.
В. 271. Шабатура Берис.
В. 274. Пашович Андрій.
В. 282. Пастух Євгенія.
В. 291. Дідик Анеля, Дідик Данило Д.
В. 296. Любіньський Дмитро.
В. 304. Цар Анна, Барна Михайло, Цар Петро.
В. 307. Прус Петро, Прус Анастасія.
В. 339. Дьорка Михайло, Дьорка Марія, Дьорка Анна.
В. 347. Патєн Михайло, Патєн Василь.
В. 361. Артус Василь, Харамбура Іван, Кошик Іосиф, Придатєвський Роман, Зварєв Володимир, Стефанов Станіслав, Ярей Антін.
В. 362. Лєвський Семен, Трішук Іван.
В. 365. Гулик Марія, Ботка Анна, Ботка Ева М., Ботка Павло, Гулик Іван, Мичак Марія, Мичак Костя, Рапавий Федор.
В. 367. Третяк Петро.
В. 370. Васильюк Михайло.
В. 385. Сопоток Олена, Сопоток Іван.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 76. Кульба Василь, Кульба Анна, Кульба Стефан.
В. 87. Вайда Марія, Вайда Пелія, Вайда Роман.
В. 100. Кукула Анна, Кукула Микола, Свєрдон Анна.
В. 102. Грішєв Теодор.
В. 132. Кічак Адам.
В. 147. Падороф Марія, Тульба Павло, Падороф Якіс, Тульба Ева, Гайдай Василь, Процик Марія, Шуран Юлія, Падус Петро, Процик Василь, Касич Юлія.
В. 178. Скорючка Ольга Марія.
В. 186. Свєр Іван.
В. 227. Вуличин Анна.
В. 292. Присяж Роман.
В. 347. Патєн Катерина.
В. 368. Красівська Анастасія.
В. 361. Гураля Григорій, Гураля Марія, Мазур Евдокія.
В. 384. Головатий Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ ДО ІНШИХ КЛАС:

В. 90. Жолобайлюк Анна.
В. 105. Рутенська Марія.
В. 128. Буйчак Катерина.
В. 204. Абраменко Павлина.
В. 282. Танашинський Михайло, Танашинський Михайло.
В. 294. Лєвків Анна.

ЯКЩО ВИ ЩЕ НЕ ЧИТАЛИ БЕЗСМЕРТНОЇ ПОВІСТІ МИКОЛИ ГОЛОЯ

ТАРАС БУЛЬБА

ТО МАЄТЕ ТЕПЕР НАГОДУ ДІСТАТИ ЇЇ ЗА 50 ЦЕНТІВ.

Перед читачем цієї повісті великого письменника встає в цілій своїй величчї українське козацтво, з його геройською боротьбою проти ворогів, з безмежною любов'ю до рідного краю, з їх безнадумною посвятою себе й усього найдорожчого. — Повість прикрашена 10 ілюстраціями.



„Ну, давай на п'ястукі!” — говорив до сина Бульба, засукавши рукави.

(Ілюстрація до повісті Миколи Голоя: ТАРАС БУЛЬБА).

Замовлення шліть на адресу:
“СВОБОДА”
81-83 Grand Street, (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Від.	Членів
20.	1
28.	1
83.	1
88.	1
108.	1
134.	1
151.	2
276.	1
295.	1
385.	2

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ З ВИПЛАЧНИМ ОБЕЗПЕЧЕННЯМ:

В. 81. Баворовський Ігнатій.
В. 99. Гнатів Василь.
В. 361. Сидор Катерина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 48. Кришій Іосиф.
В. 76. Вуєц Марія.
В. 83. Свєрбіус Розалія.
В. 140. Маркєвич Марія, Маркєвич Юрій.
В. 151. Мілер Анна.
В. 176. Демкович Катерина, Ста-леня Катерина.
В. 227. Цап Петро.
В. 280. Михалевич Анна.
В. 285. Кришій Томко.
В. 357. Вольний Стефан.
В. 388. Криворучка Теодора.

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛИ:

В. 50. Стиківська Марія.
В. 85. Полічак Василь.
В. 90. Машинський Іосиф.
В. 116. Лєвський Михайло.
В. 118. Лєвський Григорій.
В. 120. Михайлюк Василь.
В. 130. Сеньків Гаврило.
В. 164. Мельник Іван.
В. 206. Рапко Іван.
В. 218. Сіпєнчук Теодор, Гружовська Анастасія.
В. 221. Шиманська Софія.
В. 276. Томашевський Гаврило.
В. 370. Матвійчук Петро.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком грудня 1937 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів 22,553
В місяці грудні 1937 р. прийнято нових 338
В місяці грудні 1937 р. прийнято нових 79
В місяці грудні 1937 р. прийнято з переступними листами 16
В місяці грудні 1937 р. прийнято з інших клас 7
В місяці грудні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду 12
Разом 23,005
В місяці грудні 1937 р. суспендовано 148
В місяці грудні 1937 р. відійшли з переступними листами 31
В місяці грудні 1937 р. відійшли до інших клас 7
В місяці грудні 1937 р. перенесено зі старого до нового роду 12
В місяці грудні 1937 р. відійшли зі зворотом в готівці 13
В місяці грудні 1937 р. відійшли на виплачене обезпечення 14
Разом 228
З кінцем грудня 1937 р. в У. Н. С. було дорослих членів 22,777

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛАС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРІЙ РІД:	
В класі Д. на \$ 100	10
В класі А. на \$ 250	10
В класі А.А. на \$ 500	125
В класі В. на \$ 750	18
В класі С. на \$ 1000	253
В класі В.В. на \$ 1500	9
В класі С.С. на \$ 2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерті з вкладками до 70 року життя.	
В класі О-500 на \$ 500	445
В класі О-1000 на \$ 1000	298
В класі О-1500 на \$ 1500	4
В класі О-2000 на \$ 2000	4

Обезпечення платне по смерті з вкладками протягом 20 літ.

В класі Р-500 на \$ 500	1,214
В класі Р-1000 на \$ 1000	714
В класі Р-1500 на \$ 1500	7
В класі Р-2000 на \$ 2000	4

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендамент).

В класі Е-500 на \$ 500	784
В класі Е-1000 на \$ 1000	283
В класі Е-1500 на \$ 1500	7
В класі Е-2000 на \$ 2000	3

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В класі W-500 на \$ 500	1,411
В класі W-1000 на \$ 1000	2,417
В класі W-1500 на \$ 1500	9
В класі W-2000 на \$ 2000	6
В класі W-3000 на \$ 3000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В класі Т-100 на \$ 100	6
В класі Т-250 на \$ 250	231
В класі Т-500 на \$ 500	4,201
В класі Т-750 на \$ 750	6,11
В класі Т-1000 на \$ 1000	9,409
В класі Т-1500 на \$ 1500	212
В класі Т-2000 на \$ 2000	59

Разом 22,777

Юрчику, чи ти прив'язав уквороду котрві до хвоста?

— Ні, мамо, це Козубейчук Петро. Мені навіть до думати не прийшло...

— Погані діти! А чому ти не перешкодив Петрові?

— Я не міг, бо, притримував kota, — оправдується Юрчик.

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

НАУКА ПОДРУЖИХ ОБОВ'ЯЗКІВ.

Тоді, як в університетах і колегіях заводять курси науки ріжних практичних занять, як ведення ресторану, голення, прикраси лица, відомий університет. Рутгерса в Нью-Бронсвіку, Нью Джерзі, відкрив цього весняного семестру курс „відповідного життя“ („райт ливин“).

Говориться в проспекті цього курсу, що буде на ньому розглядати проблеми, себто питання, які приходяться розв'язувати університетській молоді, а головне відношення до подружжя і його ріжнородних обов'язків.

Такий курс у цьому університеті відкрито вперше. Досі таких курсів там не було. І в інших університетах та колегіях про подібні справи життя починають говорити щойно останніми роками. Давніше справу лишалося родичам; а що родичі соромилися про такі справи говорити, то діти про них звичайно навчалися на найменше для цього підходячим місці: на вулиці.

ТРЕБА ВЧИТИ ІСТИ?

Джордж Г. Четфілд, директор бюро надзвичайних допомог робіт у Нью-Йорку, виступив з публічною заявою про ріжні ділянки допомогних заходів уряду й між іншим заговорив про плян міського уряду Нью-Йорку давати 100,000 дітей даром обіди в школі.

Додав при цьому, що діти, котрі дістають даром обіди в школі, вчаться притому пізнавати поживну їжу від непоживної, пожиточну від шкідливої, й таке інше. Каже він, що в домах тих дітей родичі звичайно дають своїм дітям таку страву, до якої вони самі привикли, не зважаючи на те, чи страва поживна, смачна й потрібна дитині в даний час.

Найцікавішою увагою цього директора важного урядового бюро були його слова, що, мовляв, діти, котрі в школі дістають обіди даром від уряду, навчаються між іншим не марнувати страви та їсти й любити всяку страву, яку їм подають. Це спостереження замітне тому, що він говорить про дітей, котрі часто не мають що їсти. Виходить, що навіть ці діти не вміють їсти всього, що їм до їдженя подадуть, та марнують подану страву. Звідки це береться, не трудно догадатися: цього зовсім рішучо діти навчилися ніде інде, як вдома. Тепер громадянству приходиться поправляти в дітей домашні привички.

ЩО НЕ ДАЄ ЛЮДИНІ ВЧИТИСЯ?

У „колегії вілних наук і штук“ при Ілінойській університеті відкрито в цьому семестрі нове бюро, котре має за побігті тому, щоб „студент ставав ворогом свого власного поступу в науці“. Звісно, з цих загальних слів іще не можна нічого знати, й тому школа поясняє цей курс такими словами:

„Студенти приходять до університету з більшим або меншим приготуванням у ріжних ділянках знання. Вони приносять із собою теж ріжні особисті наставлення, чуттєві розположення, амбіції й преріжні настрої, острахи й журби. Декотрі з них перешкаджають студентам у їх успіху в академічній праці в такій самій мірі, як незнання деяких предметів“.

Бюро збирається давати студентам приватні лекції про те, як позбуватися шкідливих звичок, наставлень, настроїв, амбіцій і всього іншого душевного багажу, що стримує студента на дорозі до поступу в науці. Не перебільшує університет, коли він сповідає, що думає вчити студентів, як учитися.

БОРІТЬБА МОСКВИ ПРОТИ ІСТОРІЇ

Під таким титулом з'явилася у „Фелькшер Беобахтер“ з 21. м. м. велика стаття його редактора для закордонної політики, д-ра Вальтера Шміта, з нагоди останніх виступів московської преси проти відповідного німецького щоденника, про які тут уже свого часу повідомлялося. Подаємо головні висновки цієї статті. Політичний перебудови східної Європи не можуть розуміти ті, що дивляться на її історичну минушину з погляду московського імперіалізму. Не розуміють вони і ріжнотності народів та політичних сил у межах СРСР, бо імперіалізм царської доби перетворився органічно в панування московського большевизму. Видана на розказ Сталіна 24. серня 1937 р. історія для советських шкіл, Шестакова, є безсумовно спробою представити існування СРСР вислідом 3,000 років історичного розвитку європейського сходу. В історії цій вказується на те, що народи СРСР є предками тих узбеків, таджиків, туркменів, скитів, слов'ян та інших народів, що перед сотками і тисячами років мешкали на цій території, але цим доводиться не їх право на незалежність, а лише на залежність від великомосковського імперіалізму. В історії підкреслено війни Петра І. проти шведів та Кутузова проти Наполеона, і це робиться не випадково, бо одночасно улажується свято Бородини і представленнями московських перемог переповнена преса, кіно і театр. „Коли кривава дійсність зірвала маску пролетарського соціалізму, робиться намагання рятувати червону диктатуру, збуджуючи всеросійське почування... У відношенні до чужих націй ставиться на третій уже шлях. В перших роках вабилося ці нації пролетарською революцією в світових масштабі. Але гасла національної самоуправи не лише не притягли чужих націй до Москви, а навпаки, збільшили їх самостійницькі змагання. Другим шляхом було брутальне здушення всіх національних змагань найжорстокішим терором, але й цим національних рухів не спинено. Тоді Москва станула на третій, сучасний шлях. Уряд представляє москвинів старшими братами інших народів, що прославили цілу Росію в європейській історії. Україні наказано святкувати її визволення з німецького ярма. В Грузії святкується 15-ліття її советізації і її національного поета Пшавелу виставляється в грузинським Пантеоні... Але ця московська комедія Москви не урятує. „Поки червоний диктатор не знайшов засобу розстріляти історичну правду, її похід проти Кремля не буде спинений“ — (Офірор).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Бр. св. І. Івана Христителя, від 270, повідомляє, що на ріжних зборах, дня 1-го січня, вибрано уряд на 1938 рік той самий, що був минулого року, а не: Михайло Косовицький, пр.: Микола Заяць, заст.: Микола Пігура, кас.: Михайло Баран, секр. фін.: Стефан Гладкий, Левко Куцун, І. Стефан Гріша, контролорі: Юрій Гук, Андрій Борні, наглядателі хорів: Ісаячкін, 15-го в місяці, в галі У. Н. Дому, 181-183 Фліт ул. — Михайло Баран, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Відділ 358 повідомляє, що збори відбулись в неділю, в 2-й галії пополуночі, в У. С. Домі, Вест 14-та вул. Ново-вибраний уряд на 1938 рік такий: А. Гаврулак, прес.: К. Діалей, заст.: А. Карась, рек. секр.: С. Палівода, фін. секр.: К. Вуляк, заст.: Б. Скоратко, кас.: М. Федик, заст.: контролорі: М. П. Вирінська, П. Слабий і П. Мирал. Просимо всіх членів прийти на місячні збори. — А. Карась, секр.

ВСТУПАЙТЕ ГРАМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ДОБРА КНИЖКА

ЦЕ ГАРНИЙ ДАРУНОК

НА ДАРУНКИ ДЛЯ ЧОЛОВІКІВ НАДАЮТЬСЯ:

ГІРКИЙ ТО СМІХ
Тут автор, Степан Шухевич, оповідає, не жаліючи себе, з мужеською твердістю, про світову війну \$1.00

ПРИГОДИ ДОБРОГО ВОЯКА ШВЕЙКА В СВИТОВІЙ ВІЙНІ
Славний чеський письменник Ярослав Гашек представляє насмішливо воюю, що до війни не належить та пробує з неї вийти хитро, мудро, невеликим коштом.
1) Швейк на фронті 1.00
2) Швейк у заплілі 1.00

ГЕТЬМАН МАЗЕПА
Історична повість Данила Мордовця про цей критичний період української історії, в двох частинах, опрацьованих разом 1.25

ІДУ НА ВАС
Новий український письменник Юліан Опільський взявся малювати цю повістю славні часи великого українського князя Святослава, що правив у другій половині 10-го століття й ходив у похід на Дунай 1.25

ЗАМОК У КАРПАТАХ
Французький письменник Жіль Верн, відомий у цілому світі за своїх повістей про пригоди, бере тут собі героя з українського народу та малює життя в українських Карпатах .50

ГАЙДАМАКИ
Всі ми знаємо безсмертну історичну поему найбільшого українського поета Тараса Шевченка, але чи має ваш приятель це видання, пречудно ілюстроване українським мистцем А. Г. Сластоном, у величезній формі (13 цалів вишпрі, 17 цалів завдовжки)?
1) у паперовій оправі 1.50
2) у полотняній оправі 2.50
3) у локсусовій оправі 3.50



БЕНКЕТ У ЛИСЯНЦІ.
(Ілюстрація до локсусового видання Шевченкових „Гайдамаків“, значно поменшена).

НА ДАРУНКИ ДЛЯ ЖІНОК І ДІВЧАТ НАДАЮТЬСЯ:

ЦАРІВНА
Відома українська авторка Ольга Кобилянська малює тут надзвичайну жіночу постать, що дивиться з погордою на дрібні буденні інтереси і борється з надлюдським завзяттям за повне зрівняння пригнобленої жінки 2.50

ТВОРИ МАРКА ВОВЧКА
Під цим чоловічим імям Марія Вілінська, замужня за Марковича, писала безсмертні твори, в котрих малювала тяжку долю української жінки 1.25

В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛЯ КОПАЛА
Романтичне оповідання Ольги Кобилянської про молодого парубка, що кохається в двох дівчатах .90

ОЛЮНЬКА
Андрій Чайковський малює долю безталанної Олюньки, а притому цікаве життя, хоча човкої шляхти 1.25

ВІДРОДЖЕННЯ
Великий московський письменник Лев граф Толстой малює в цій великій повісті, як шляхтич доводиться дівчину до упадку, в котрій вона остаточно стає на суд як убивниці; доля немовби покликана звідника на судило зведеної, але направила нате, щоб дати йому нагоду зрозуміти свій учинок (в трох частинах, у двох томах) 2.50

НА ДАРУНКИ ДЛЯ МОЛОДІ НАДАЮТЬСЯ:

РОКСОЛЯНА
Повість з часів татарських нападів на Україну, оповідає про те, як українська дівчина попала бранкою в татарську неволю, а потім стала в Туреччині одинокою жінкою султана (з образками Михайла Фартуха) .50

МАЛІ ГЕРОЇ
16 ріжних оповідань про ріжні геройські вчинки дітей (з ілюстраціями) .85

ОДАРКА
Оповідання Андрія Чайковського для дітей (з малюнками Петра Андрусева) .35

ПРИГОДИ КАЧУРИКА
Цікаве оповідання Б. Герца (з ілюстраціями) .15

ДІД ЯКІВ
Оповідання для молоді Федора Дудка (з ілюстраціями Ю. Кириєнка) .15

Переїжджайте ваше замовлення просто на адресу того, кому Ви хочете цей дарунок зробити. Переїжджайте так, щоб він одержав дарунок на Різдво. Замовлення опакуємо в гарний святковий різдвяний папір, а на кожній книжці випишемо імення даруючого та імення обдарованого.
Замовлення пересилайте на адресу „Свободи“:

“СВОБОДА”
81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Свято „Просвіти“.

Дня 12. грудня 1937 старання місцевого відділу ОДВУ відбувся „День Просвіти“. Свято розпочалося в год. 7. вечором в Українській Галі при вул. Френкліна. В першій частині Т. Свистун палкою промовою відкрив свято, згадуючи про повстання „Просвіти“ та про її значіння для українського народу. Він закінчив свою промову гримким окликом: „Слава Просвіті!“

Хор „Бандурист“ з Трентону, Н. Дж., під управою о. П. Білона відспівав три пісні. Потім було концертне сольо В. Грицького, деклямація Любки Головатой, сольо на фортепіані Л. Грицької, деклямація Т. Свистуна (моподошго). Хор ім. О. Кошиця з Філяделфії під управою о. І. Савчука відспівав три пісні.

Святкову промову виголосив представник „Просвіти“ п. Михайло Дудра. У своїй промові бесідник згадав про тісний звязок двох ювілеїв: 70-літнього „Просвіти“ і 20-літнього визвольних змагань. У коротких словах він представив ті обставини, серед яких завязалася 70 літ тому „Просвіта“, та розповів, як вона цілий час освідомлювала нарід. На кінець закликав привахних, щоб усі як один ставали членами „Просвіти“ та не шадили для цього найстаршого українського товариства грошевих жертв.

В другій частині Український Козацький Хор під провodom студ. Степана Савчука відспівав три пісні. Наступило скрипкове сольо І. Грицького. Далі слово від молоді англійською мовою виголосила панна Марія Сарабун. Потім було музичне тріо (скрипка, корнет і піано), яке виконали Василь, Іван і Лілія Грицькі. Пані К. Білонь виголосила деклямацію „Каменярі“. Слово від О. У. Н. виголосив п. Омельян Гривівський. Бесідник проаналізував значіння посвяти і традиції в житті українського народу та доказав, що дисципліна, послух і вірна служба нації мусять бути найвищим законом для тих, що в своїх серцях ставлять „інтерес нації понад усе“. Хор „Бандурист“ з Трентону відспівав три пісні, після чого гром. Іван Білінський з Честера, Па., представив працю „Просвіти“ на З. У. З. та відношення О. У. Н. до неї. Згадав також притім, що шлях до самостійної, соборної української держави лежить не деінде, тільки в українській революції.

Живий образ укладу арт. Івана Кучмака, під провodom панни Марії Генрі, випав дуже гарно. Свято закінчилося пісню „Не поря“ та національним гимном „Ще не вмерла України“.

Артистичні і технічні бік свята спочивав у руках п. Т. Свистуна. Він випав дуже добре. Деклямації були вдовольняючі, спеціально пані Білонь з Трентону. Перший і другий хор виявлялися з своїх точок як слід, однак не дорівняли Козацькому Хорові, який під провodom свого організатора і диригента С. Савчука поставив себе нарівні з нашими репрезентаційними хорами. Рясним оплескам не було кінця, так, що той хор мусів ті самі річі по два рази співати. Бесіди були річезі й уміло виголошені. Назавгал свято оставило незатерте вражіння в усіх присутніх. Гарно також випали точки двох братів і сестри Грицьких з Коувил. Вони виконували свої точки з чуттям і піетизмом до музики.

Переведена в часі перерви збірка принесла понад \$230, які призначає як ювілейний дар „Просвіті“.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГОЛОС З РІДНОГО КРАЮ.

Один наш громадянин дістав зо свого рідного села Костарівці, на Лемківщині, листа, в якому дуже вірно описується відношення в рідному селі. Цей опис буде цікавий також для читачів з інших сіл, тому я подаю його в уривках до друку:

„Дорогі наші брати і сестри костарівчані! Перенесіть-ся на хвилину думкою і серцем до Рідного Краю, у ваше рідне село. Пригадайте собі наші хати, поля, ліси, синє небо і той вінок гір, що докола оточує село. Пригадайте собі ваших найближчих рідних, тах, що бідують в убогих хатах, і тих, що вічним сном спочили вже навіки. Пригадайте собі ваші безжурні дитячі літа, нашу церковцю. Хай перед вашими очима стане образ рідного села, з якого ви наче пташата полетіли у далекий світ шукати кращої долі. Згадайте те село, в яким кожний з вас шматок свого серця лишив...“

„Всі ми чогось дуже привязані до свого рідного села, і де ми не були, і якщо нам не повідилось, — то все тягне нас якась велика таємна сила до наших рідних місць. Та таємна сила, що нас усецілю о-гортає, це безмежна любов до рідної землі, гаряча любов до нашого Рідного Краю, до рідної України.“

„З попередніх листів ви вже дещо знаєте, як то в Костарівцях тепер буває. „Наступають на три шляхи вороги на нас“ — як співали наші славні Січові Стрільці. Найгірші наші вороги то такі власного домашнього хову, виродки-кацапи. Та село наше вже не те, що колись було. Воно збудилося з вікового сну і тепер хоче творити нове народне життя.“

„Не зважаючи на великі перешкоди і переслідування, в селі зорганізовано Кружок Рідної Школи, який гуртує в собі найсвідоміші одиниці села і до якого горнеться вся молодь. Приємно дивитися, як та молодь жадібно читає вечорами книжки, як бадьоро співає українські патріотичні пісні.“

„Правда, під теперішній час церковний хор розв'язаний, бо для Лемківщини надали не епископа, тільки якийсь посміховище. Той „епископ“ тепер усіми силами старається здушити все, що українське, а зате підтримує кацапство. Та даремний його труд!“

„Тепер заходами Кружка ведеться в селі дитячий садок. Варто бачити, як то дівчорка що дня спішить до садочка, де вона цілий день пробуває під добрим доглядом учительки. Старша молодь доволі часто влаштовує аматорські вистави і концерти. У тій цілій праці є одна велика перешкода: брак власного дому. Поляки і кацапи мають для себе сади і доми, хоч будували їх також і українськими руками. Але для нас там місця нема.“

„Тому ми рішилися постаратися про свою власну українську хату. Тяжка то річ і може нам самим не під силу, але ми мусимо побороти всі“

перешкоди, мусимо затиснути зуби, мусимо скупити всю нашу енергію і довести задумане діло до кінця.
„Великою заохотою в нашому намірі є також віра у нашу поміч; віра, що ви, хоч далеко від нас, то всетаки не відмовите нам помічи. Знаємо, що і вам не легко, та всетаки, якщо ви знали, як нам живється, то побачилиб, що вам там без порівняння краще.“

„Отже просимо допомогти, а як допоможете, то й тут, як писав Шевченко, наша слава не поляже:“

„Не поляже, а розкаже, Що діялось в світі, Чия правда, чия кривда, І чий ми діти.“

„Засилаю вам найкращі бажання і привіт з рідного села“.

Оригінал листа надіслав В. Д.

ПОСМЕРТНА ОПОВІСТКА

Дня 30-го грудня 1937 року помер у Нью-Йорку, Конн., по довшій недугі довголітній член Тов. Любов, від. 370, Петро Матвійчук.

Похорон відбувся 3-го січня 1938 року з церкви св. Арх. Михайла, при співучасті членів Тов. Любов і Тов. Укр. Січ. Покійний був ширим українцем і добрим Союзником, брав живу участь у народній життєвій і шедро журтував на народні потреби, так тут, як і в рідній країні. Хай покійному буде американська земля пером! Р. Децембер, секр.

ПІШОВ НА ПЕНСІЮ.



У звичайних часах як член Найвищого Суду Злучених Держав відходив на пенсію, то це не викликало ширшого зацікавлення в краю. Та тепер, серед боротьби за зміну організації цього найвищого трибуналу краю, уступлення судді Джорджа Содерленда з Найвищого Суду викликає широкі коментарі. Передовсім цікавляться люди, який вплив буде це мати на дальші рішення трибуналу. Содерлендові тепер 75 літ.

УВАГА! НЬО ЙОРК, Н. Я., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗПРИВОДУ 30-ТІ РІЧНИЦІ СВОГО ІСНУВАННЯ
УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВО ПРОСВІТА В НЬО ЙОРКУ

В Е Л Ч Н И Й Ю В І Л Е Й Н И Й

КОНЦЕРТ І БЕНКЕТ
В СУБОТУ, ДНЯ 12-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1938 РОКУ

В МАНГАТАН ПЛАЗА, 66-68 Іст 4-та вулиця, НЬО ЙОРК, Н. Я.

В концерті візьмуть участь визначні мистецькі сили. Вступ на концерт і бенкет \$2.25 — Початок в 7-ій год. ввечір.

ПО КОНЦЕРТІ НА ВЕЛИКИЙ ЗАЛІ БАЛЬ.
Закликається українських громадян Нью-Йорку і околиць та поодинокі Товариства взяти участь у цьому ювілейному концерті і бенкеті відомого в Нью-Йорку й околицях Товариства Просвіта. Тикети можна набудити на слідуючих адресах: John Zovnyk, 46 East 7th St., New York, N. Y., I. A. Matejko, 60 Hewen St., Brooklyn, N. Y. Просіння поспішити, бо кількість тикетів досеянка і будуть продаватися лише до 1-го лютого. Ювілейний Комітет.

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ У ПРАКТИЧНОМУ УЖИТКУ

Коли в 1929 році цей край зазнав індустріальної кризи, не було ще ніяких організованих засобів, щоб об'єднати положення безробітних. Хто стравав заняття, яке мав в індустрії чи в бізнесі, той мусів жити з зашаджених грошей, коли їх мав; а як і вони розійшлися, мусів шукати допомоги в приватних добродійних установах і приймати те, що вони могли дати. Сьогодні ситуація значно змінилася. В кожній стейті Злучених Держав входять у життя система забезпечення безробітних, при якій вони не будуть уже цілком залежні від милостині і в багатьох випадках не будуть її потребувати.

В Бюрі Посередництва Праці доводяться між іншим про його фах та здатність виконувати іншу роботу, ніж він мав до того часу, на випадок, якби трапилась інша робота. Одне компензація він зараз не одержує, а мусить прожити від двох до чотирьох тижнів — як у котрім стейті — власним коштом. Коли в тім часі не знайде заняття, то одержить чек від стейтської Адміністрації Забезпечення Безробітних. Чек буде на 50 відсотків його попередньої заробітної плати, але не більший, як на \$14, за винятком стейту Вайомінг, де компенсація може доходити до \$18.

Бюро Посередництва Праці повинно старатися знайти безробітному якусь роботу, щоб він міг сам утриматись. Але якщо такої роботи не знайшлось, то він буде одержувати, тижневі чеки з компенсацією впродовж 12 тижнів в Арізоні і Каліфорнії, 16 тижнів у більшості стейтів — між іншим в Нью Йорку, Массачусетс і Огайо — і 20 тижнів у Род Айленді.

Закони про забезпечення безробітних не гарантують нікому праці. Але вже налаштовано відповідну машинерію, щоб охоронити безробітного від злиднів хоч на перший час безробіття. Та машинерія охороняє також стейти від наглого збільшення вимог допомоги безробітним.

Поверх пів біліона доларів резерви назбирається що року з податків на приватний бізнес і індустрії. Це буде служити на те, щоб об'єднати нагале потрясіння, яке спричиняє безробіття в економічному житті краю. Теперішні закони не досконалі і певно будуть вимагати багатьох змін.

Між іншим вони покищо не стосуються до більшості малих „шан“, у яких працює по менше як вісім робітників. Але система забезпечення безробітних, яка входить у життя 1 січня, є вже досить широка, щоб послужити за експеримент, у якому можна буде зробити потрібні зміни й удосконалення.



PAIN-EXPELLER
ЛІМЕНТ
Доліжте вас болі? Різання м'язів? Дістайте „Пейн Експеллер“ — це ліки, які швидко знімають біль.

ЧЛЕНИ І ЧЛЕНИЦІ У. Н. СОЮЗУ!

ПРОПАМ'ЯТНА КНИГА

ВИДАНА З НАГОДИ СЮРФКІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З днем 1-го березня 1938 р. ціна на цю Книгу буде вища, бо Книга піде в загальну розпродаж. Тому

КОРИСТАЙТЕ З ЦЕЙ НАДЗВИЧАЙНОЇ ОФЕРТИ

І подбайте, щоб негайно набути цю Пропамятну Книгу, яка передає живо й правдиво все те, чим жило, про що мріяло й чого доконало старіше покоління української іміграції в Америці, як теж і те, чим живе й що думає про нашу будучність в Америці — наше тут ролжене покоління.

ВИСИЛАЙТЕ ЗАМОВЛЕННЯ НЕГАЙНО

як не до секретаря свого відділу, так прямо на таку адресу:

“SVOBODA” 81-83 GRAND STREET JERSEY CITY, N. J.

Він і вона.
Він: — Чи пішла ти зо мною, дороженька, і на кінець світу?
Вона: Певно! Однак знаєш, що найпізніше на вечерю мушу бути назад вдома.

Гість (що переспав ніч у провінційному готелі): — Бійтеся Бога, алеж то в тій кімнаті, що ви дали мені, так багато блондів, геть скусили мене!
Вейтер: — Бо то кімната для двох осіб.

— Вже ніколи не поїду літаком! Не уявляєте собі, як воно трясє!
— Байки оповідаєш! Подорож літаком не трясє.
— А я ввесь час подорожі, кажу тобі, трясє зо страху!

МОЛИТОВНИКИ
Віничок (у білій кавчуковій оправі, з образцем по середині. Малого формату. Для дітей) — \$.90
Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35
Помилуй нас Боже (в чорній шкіряній оправі) — 1.35
Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35
Ангел Хранитель (в білій кавчуковій оправі з образцем по середині) — 1.70
Бог радість моя (сторін 606. В гарній мягкій чорній опр. 2.00
Бог радість моя (сторін 606. В білій кавчуковій оправі з образцем по середині) — 2.50
“SVOBODA”
81-83 GRAND ST. (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ТАРЗАН НА РОЗШУКАХ

СПІВДИКАТОР.



Генерал-полковник Герман Герінг, що по Гітлері займає друге місце в німецькій диктатурі. Карикатуру рисував відомий американський рисувальник Гейл.

ГАЗОВА ВІЙНА ЗПЕРЕД 2000 ЛІТ

Може це виглядає неправдоподібно, а всеж тріливі або задушливі гази відомі були людям багато давніше, ніж стрільний порох. А саме гази знали вже старинні греки. Сірчаніх димів уживали при облозі міста Деліон; вони теж причинилися до того, що сильно укріплена твердиня піддалася. У середньовічних часах знали також сірчанний газ; звали його „грецький вогонь“ і викликали ним загальний пострах. Ще інші дослідники докладають, що гази відомі були ще багато вчасніше, а саме тисячу літ перед Христом уживали китайці у війні газів і димів, а держали їх у спеціальних посудинах.

Підчас завоювання Америки еспанцями й португальцями боронилися туземці т. зв. перцевим газом і заподіявали ним багато клопоту завойовникам. Два воюючі обслуговували таку газову зброю: один ніс залізну посудину з жевріючим вуглям, а другий — мелений перець. Підходили близько під ворожі становища, висипали перець на вугіль і так повставав дошкульний дим. Самособою, такої зброї могли вживати лише при скритливій вітрі. Щоб охоронитися перед тим димом, португальці заслонювали лице хустинами, намоченими в оцті, а це робило перцевий дим нешкідливим. Були то напевно перші в історії воен газів маски.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ф. Г., Канзас Сіті, Канзас.
У справі польських марок — з 1920 р. надішлі листа до польського консуляту, а відставте точну відповідь. Підчас війни і по війні пережили ми таке, що „гарантовані гроші“ не вартували ні сотики. Таке може бути і в агаданім Вами випадку. Але добре провірте. Надісланий Вами вірш це відома народна пісня.

У мільдунковім уряді.

Врадуваний Сербивус вбігає до мільдункового уряду, розмовляє коротко з возним, підходить до віконця і каже:

— То тут оголошують новонароджених дітей? Тут? Тож прошу пана, мені народився син!

З віконця відзивається службовик:
— Мене це нічого не обходить: син чи не син. Прошу сказати, якого полу є немовля!

— Забудько.

Кельнер: — Чи не могли б ви ласкаво забрати свої валізи, яку ви поставили майже просто входних дверей, так, що гості, які входять, спотикаються на ній.
Гість: Алеж ви недотені! Та ж я її тому там поставив, щоб я сам на ній спотикнувся і не забув її.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET.
between 1st and 2nd Avenues.
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урадові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, в неділю рано від 10 до 12.

Д-Р С. ЧЕРНОВ Європейський спеціаліст.
Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.
223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
Офісові години 10-8; неділя 11-2.
Жінки-донори до обслуговування.
Прогнози X & X-факторів \$2.00.

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болячі ноги, флебіт (запалення жила), напуклі або болячі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими, європейськими методами без операції.
Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1 до 8:30 ввечір. Немає ур. лонних годин у неділю.
Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ ТВЕРДІЗУ СТАРШУ ЖІНКУ (50-60) на рини на селі в родині з 2-ох осіб, писати:
Mr. C. CHANDROWSKY,
711 Pelham Rd., New Rochelle, N. Y.
На іст імпрезах і весілах „Raphaels Orchestra“
M. A. СЕРБЕНСЬКОГО
Обслуговує і найкращіших.
169 AVE. A, NEW YORK CITY.
Телефон: ALgonquin 4-4952

ВЗОРИ

канва, лінки до вишивання D. M. C. і стемповані річі. Пишіть по каталог до:

UKRAINIAN BAZAAR,
97 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.



ВОЛОДИМИР БОЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в БОСТОНІ, МАСС., і ОКОЛИЦІ.
Обслуга шкоро і дешево.
WALTER V. BOYKO
40, LEVERETT STREET, BOSTON, MASS.
Telephone: Capital 5461.



МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниць, як далеко поза Поверком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга шкоро і дешево. Office:
383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в БРОНКСІ, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Удиртейкер заряджує погребани по ціні так низькій, як \$150. Обслуга найкраща.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as \$150.
Telephone: Orchard 4-8088



У хвилині, коли Сборов тримав високо закровавлену сокиру, до шатра увійшов Бравна. Поглянувши довкруги, він зорієнтувався, в чім річ, і заговорив: „То це ти підложив мені цю сокиру, га? Хотів кинути на мене підозріння вбивства?“ Сборов здвигнув плечима: „Я нічого не знаю. Знаю лиш те, що ти погрожував убити княгиню, а тепер ми здобали ось тут цю сокиру“.



Чоло Бравна захмарилося. Він бачив, що попав у пастку Сборову. Йому важко було очікувати від решти товариства повного довіри, бож інші ще не знали його добре. Іх знайомство трвало всього кілька днів. Сподіюючи довкруги, він запримітив, що дехто дійсно починає підозрівати його в убивстві. Джейн також була дуже поважна, що цілком бентежило Бравна.



Хоч у нетрах життя не щинється багато, то всетаки Тарзан рішився врятувати життя чорній дівчині, скопленій членом племені кавуру. Переконавшись, що кавуру заснув твердим сном, Тарзан легенько зісунувся з дерева і підійшов до дівчини. „Не бійся“, прошептав він тихо, „я прийшов, щоб тебе врятувати“. Дівчина повернула свої очі до Тарзана.



Вона не знала, чи радіти, чи вибухати ллечем. Та скоро їй інстинкт підказав, що Тарзан є дійсно її приятель. Піднімаючи її легко, Тарзан поклав собі її на рамя. Тепер він почав легко відходити. Він стався зі всіх сил ступати можливо якнайлегше, щоб відступити його ніг не розбудити кавуру. Бо колиб дізнати пробуdivся, з ним булоб зле.